

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII KLASA IV

Zasady ogólne:

Ocenie podlegają: prace klasowe, sprawdziany, odpowiedzi ustne, ćwiczenia praktyczne, praca ucznia na lekcji, prace dodatkowe oraz szczególne osiągnięcia.

- Prace klasowe**, sprawdziany przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu danego działu lub jego fragmentu.
 - Prace klasowe planuje się na zakończenie każdego działu.
 - Prace klasowe są obowiązkowe dla wszystkich uczniów.
 - Sprawdziany, testy, prace klasowe są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
 - Kartkówkę sprawdzającą wiedzę z 1-3 ostatnich jednostek lekcyjnych nauczyciel może przeprowadzić bez zapowiedzenia.
 - Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać pracy klasowej lub sprawdzianu z całą klasą, nauczyciel ustala nowy termin pisania – w ciągu dwóch tygodni od powrotu ucznia do szkoły.
- Odpowiedź ustna** obejmuje zakres programowy aktualnie realizowanego działu. Oceniając odpowiedź ustną, nauczyciel bierze pod uwagę:
 - zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem,
 - prawidłowe posługiwanie się pojęciami,
 - zawartość merytoryczną wypowiedzi,
 - sposób formułowania wypowiedzi.
 - Uczeń 2 razy w ciągu semestru może zgłosić nieprzygotowanie bez żadnych konsekwencji.
- Aktywność i praca ucznia na lekcji** są oceniane zależnie od ich charakteru, za pomocą plusów i minusów.
 - Plus uczeń może uzyskać m.in. za samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką prawidłową odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązywaniu problemu, przygotowanie materiałów wzbogacających proces lekcyjny, inne formy aktywności.
 - Minus uczeń może uzyskać m.in. za : nieprzygotowanie do zajęć (zeszytu przedmiotowego, podręcznika lub innych środków dydaktycznych potrzebnych do lekcji), niewłaściwą pracę w grupie, brak zaangażowania na lekcji.

- Za 3 plusy uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, za 3 minusy – ocenę niedostateczną; rozliczanie plusów i minusów odbywa się na bieżąco.
 - Aktywność i praca ucznia na lekcji mogą być również oceniane za pomocą ocen m.in. za: samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką poprawną odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązywaniu problemu, przygotowanie do lekcji, inicjatywę przy rozwiązywaniu problemów, znalezienie nieszablonowych rozwiązań.
4. **Ćwiczenia praktyczne** obejmują zadania praktyczne, które uczeń wykonuje podczas lekcji(album, plakat, prezentacja multimedialna, projekt edukacyjny, lapbook). Oceniając je, nauczyciel bierze pod uwagę: wartość merytoryczną, dokładność wykonania polecenia, staranność, w wypadku pracy w grupie stopień zaangażowania w wykonanie ćwiczenia.
6. **Prace dodatkowe** obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów, prace projektowe wykonane indywidualnie lub zespołowo, przygotowanie gazetki ściennej, wykonanie pomocy naukowych, prezentacji. Oceniając ten rodzaj pracy, nauczyciel bierze pod uwagę m.in.: wartość merytoryczną pracy, estetykę wykonania, wkład pracy ucznia, sposób prezentacji, oryginalność i pomysłowość pracy.

Szczegółowe wymagania edukacyjne:

Nr lekcji	Temat	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
1.	Historia... Co to takiego?	Uczeń wie, co to jest historia i czym zajmuje się historyk.	Uczeń wymienia w kolejności chronologicznej epoki w dziejach człowieka.	Uczeń wyjaśnia, po co uczy się historii.	Uczeń rozumie wpływ wydarzeń historycznych na teraźniejszość oraz wpływ współczesnych zdarzeń, także z własnego życia, na kształtowanie się przyszłej historii.	Uczeń wskazuje przykładowe wydarzenie historyczne oraz jego przyczyny i skutki.

2.	Wśród starych ksiąg, obrazów i budowli	Uczeń wie, co to są: źródło historyczne, legenda, zabytek.	Uczeń wie, jakie funkcje pełni muzeum. Dzieli źródła historyczne na pisane i niepisane.	Uczeń wskazuje różne formy poznawania historii (film fabularny, dzieło malarskie). Rozumie znaczenie źródeł historycznych w pracy historyka, podaje konkretne przykłady.	Uczeń odczytuje informacje z ilustracji przedstawiającej źródło niepisane. Rozumie, dlaczego należy chronić źródła historyczne.	Uczeń wymienia przykłady zabytków, które można zobaczyć w skansenie.
3.	Kiedy to było? Historia zegara i nie tylko...	Uczeń zna różne rodzaje zegarów. Wskazuje podstawowe podziały czasu stosowane	Uczeń umieszcza wydarzenia na osi czasu. Wie, co to jest chronologia.	Uczeń wie, w jakim celu i gdzie sporządzono pierwsze kalendarze. Rozumie, jakie znaczenie	Uczeń rozumie, dlaczego inaczej liczymy czas w odniesieniu do okresów przed naszą erą i naszej ery.	Uczeń na podstawie daty rocznej określa połowę wieku (w odniesieniu do czasów przed naszą erą).

		w historii (wiek, tysiąclecie, era).	Określa na podstawie daty rocznej wiek i jego połowę (w odniesieniu do naszej ery). Oblicza czas, który upłynął między wydarzeniami z okresu naszej ery.	w poznawaniu i nauce historii ma chronologia.	Na podstawie daty rocznej określa wiek (w odniesieniu do czasów przed naszą erą).	
4.	Ja i moja historia	Uczeń wie, co to są: pamiątka rodzinna, zwyczaj, tablica przodków.	Uczeń odróżnia pamiątkę od zwyczaju oraz tablicę potomków od tablicy przodków. Podaje przykład pamiątki i zwyczaju w swojej rodzinie.	Uczeń rysuje tablicę przodków i tablicę potomków. Gromadzi pamiątki ze swojego dzieciństwa.	Uczeń rozumie korzyści wynikające z poznania swojej historii i historii swojej rodziny.	Uczeń sporządza swoją tablicę przodków do czwartego pokolenia.
5.	Wielka i mała ojczyzna	Uczeń wie, co to są: ojczyzna, patriotyzm, region.	Uczeń wie, co to jest mała ojczyzna.	Uczeń rozumie znaczenie małej ojczyzny w swoim życiu i w historii.	Uczeń znajduje informacje na temat swojej małej ojczyzny. Interesuje się życiem lokalnym.	Uczeń wyjaśnia pochodzenie słowa „patriota”.
	Poznaj to, co nieznane. Polska niejedno ma imię	Uczeń zna pojęcia gwary, stroju regionalnego.	Uczeń wskazuje na mapie i nazywa region, w którym mieszka.	Uczeń wskazuje na mapie i nazywa główne regiony współczesnej Polski.	Uczeń rozumie znaczenie lokalnych zwyczajów jako elementu polskiej kultury.	Uczeń opowiada o zwyczajach swojego regionu: gwarze, stroju regionalnym, potrawach.
6.	Nasze polskie symbole	Uczeń wie, które miasto jest stolicą Polski i jakie są polskie symbole narodowe.	Uczeń wymienia najważniejsze polskie święta państwowe.	Uczeń rozumie, że mamy obowiązek chronić nasze symbole narodowe i okazywać im szacunek.	Uczeń rozumie konieczność zdobywania wiedzy o ojczyźnie.	Uczeń, posługując się przykładami, opowiada, jak godło Polski zmieniało się na przestrzeni wieków.

8.	W czasach Mieszka i Dobrawy	Uczeń wie, co to są: plemię, gród.	Uczeń zna datę przyjęcia chrztu przez Mieszka I. Opowiada, jak wyglądało życie codzienne w państwie Mieszka I.	Uczeń wymienia przyczyny i skutki przyjęcia chrztu przez Mieszka I. Odróżnia źródło historyczne od legendy.	Uczeń wymienia najważniejsze plemiona żyjące na ziemiach polskich. Rozumie wpływ chrześcijaństwa na rozwój kultury i państwowości.	Uczeń ocenia przyjęcie chrztu przez Mieszka I.
9.	Bolesław Chrobry – pierwszy król Polski	Uczeń wie, kto to byli św. Wojciech i Bolesław Chrobry.	Uczeń zna datę zjazdu w Gnieźnie i koronacji Bolesława Chrobrego. Opowiada o męczeńskiej śmierci św. Wojciecha.	Uczeń wskazuje na mapie ziemie przyłączone przez Bolesława Chrobrego do Polski. Wymienia postanowienia zjazdu w Gnieźnie.	Uczeń rozumie znaczenie wykupienia ciała św. Wojciecha przez Bolesława Chrobrego. Podejmuje próbę oceny panowania Bolesława Chrobrego.	Uczeń wie, kim był w średniowieczu cesarz i co to jest włócznia św. Maurycego.
10.	Polska Kazimierza Wielkiego	Uczeń wie, kto to był Kazimierz Wielki.	Uczeń wymienia najważniejsze osiągnięcia Kazimierza Wielkiego. Wie, kto to był Mikołaj Wierzynek. Zna datę założenia Akademii Krakowskiej.	Uczeń wskazuje na mapie ziemie wchodzące w skład państwa Kazimierza Wielkiego na początku jego panowania i przyłączone do Polski przez tego władcę. Wymienia osiągnięcia gospodarcze, polityczne i kulturowe Kazimierza Wielkiego.	Uczeń rozumie znaczenie panowania Kazimierza Wielkiego dla historii Polski i je ocenia. Omawia osiągnięcia gospodarcze, polityczne i kulturowe Kazimierza Wielkiego.	Uczeń ocenia panowanie Kazimierza Wielkiego.
11.	Jadwiga i Jagiełło – unia dwóch państw	Uczeń wie, kto to byli Jadwiga Andegaweńska i Władysław Jagiełło.	Uczeń zna legendę o klamerce królowej Jadwigi. Wskazuje na mapie Wielkie Księstwo Litewskie.	Uczeń zna herby Wielkiego Księstwa Litewskiego i Królestwa Polskiego.	Uczeń zna rodowód królowej Jadwigi i wie, dlaczego zasiadła ona na polskim tronie.	Uczeń samodzielnie ocenia unię w Krewie.

			Zna datę zawarcia unii w Krewie.	Wymienia przyczyny i skutki unii polsko-litewskiej.		
12.	Wielka wojna z Krzyżakami	Uczeń wie, kim byli Krzyżacy. Zna datę bitwy pod Grunwaldem.	Uczeń zna przebieg bitwy pod Grunwaldem. Opowiada o bitwie pod Grunwaldem. Odczytuje z planu przebieg bitwy pod Grunwaldem.	Uczeń opowiada, jak Krzyżacy założyli swoje państwo. Wskazuje na mapie: Malbork, Gdańsk, Pomorze Gdańskie, Grunwald. Wymienia przyczyny i skutki wielkiej wojny z Krzyżakami.	Uczeń rozumie znaczenie bitwy pod Grunwaldem.	Uczeń opowiada o przyjęciu przez Władysława Jagiełłę dwóch nagich mieczy przed bitwą grunwaldzką (patrz: karta pracy do lekcji 12.)
13.	Astronom, który poruszył Ziemię	Uczeń wie, gdzie urodził się Mikołaj Kopernik.	Uczeń opowiada o życiu Mikołaja Kopernika. Opowiada o życiu krakowskich żaków.	Uczeń opowiada, jakie wykształcenie miał Mikołaj Kopernik. Wskazuje na mapie miejsca związane z Mikołajem Kopernikiem. Objaśnia, czego dotyczyła teoria heliocentryczna.	Uczeń wyjaśnia, jakie było znaczenie teorii Kopernika dla rozwoju nauki.	Uczeń zna najstawniejszych absolwentów Akademii Krakowskiej.
14.	Jan Zamoyski – wódz i mąż stanu	Uczeń wie, które miasto założył Jan Zamoyski.	Uczeń wie, kto to był Jan Zamoyski i wymienia jego osiągnięcia.	Uczeń rozumie określenie „mąż stanu”. Wie, kto był ostatnim królem z dynastii Jagiellonów. Wymienia trzech królów wybranych na polski tron po wygaśnięciu dynastii Jagiellonów.	Rozumie rolę wybitnej jednostki w dziejach.	Uczeń omawia funkcje najważniejszych elementów XVI-wiecznego miasta (na przykładzie Zamościa).

15.	W czasach skrzydlatych jeźdźców	Uczeń wie, kim był Jan III Sobieski oraz zna bohaterów wojen XVII w., np. Stefana Czarnieckiego, Augustyna Kordeckiego. Zna datę bitwy pod Wiedniem.	Uczeń wie, co to była husaria i jak wyglądał husarz. Podaje skutki wojen Polski ze Szwecją i z Turcją. Zna datę rozpoczęcia i zakończenia potopu szwedzkiego. Zna słowa drugiej zwrotki <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> .	Uczeń wyjaśnia terminy: potop szwedzki, Lew Lechistanu. Rozumie znaczenie obrony Jasnej Góry w czasach potopu szwedzkiego.	Uczeń zna datę bitwy pod Chocimiem, w której dowodził Jan III Sobieski. Rozumie treść drugiej zwrotki <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> .	Uczeń samodzielnie ocenia udział wojsk polskich w bitwie pod Wiedniem.
16.	Insurekcja kościuszkowska	Uczeń zna datę dzienną uchwalenia pierwszej polskiej konstytucji. Wie, kto to był Tadeusz Kościuszko. Wymienia trzy państwa uczestniczące w rozbiorach Polski.	Uczeń zna datę insurekcji kościuszkowskiej. Wie, co to jest insurekcja i kto to byli kosynierzy. Wie, dlaczego 3 maja obchodzi się w Polsce święto narodowe.	Uczeń zna datę i przyczyny II rozbioru Polski. Opowiada o bitwie pod Raławicami. Wie, co to była <i>Konstytucja 3 maja</i> i rozumie jej znaczenie. Wskazuje na mapie trzy państwa zaborcze i zagarnięte przez nie polskie ziemie.	Uczeń ocenia insurekcję kościuszkowską – wskazuje jej mocne i słabe strony.	Uczeń na podstawie wiedzy z bieżącej lekcji (i ewentualnie z lekcji dodatkowej <i>*Epoka stanisławowska</i>) wymienia przyczyny rozbiorów Polski.
17.	Dał nam przykład Bonaparte	Uczeń wie, kto i kiedy napisał tekst <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> . Zna na pamięć pierwszą zwrotkę i refren polskiego hymnu.	Uczeń wie, kto to byli: Napoleon Bonaparte, Jan Henryk Dąbrowski, Józef Wybicki. Wie, kiedy powstały Legiony Polskie. Zna na pamięć polski hymn.	Uczeń opowiada o powstaniu Legionów Polskich.	Uczeń rozumie znaczenie Napoleona dla sprawy polskiej.	Uczeń ocenia działania Napoleona w odniesieniu do Polaków.

18.	Powstańcy styczniowi i podziemne państwo	Uczeń wie, co to były branka i Cytadela warszawska. Zna datę rozpoczęcia powstania styczniowego.	Uczeń wie, co to były manifestacje patriotyczne i kto brał w nich udział. Wie, kto to był Romuald Traugutt.	Uczeń wie, że w 1830 roku wybuchło powstanie listopadowe. Wymienia przyczyny i skutki powstania styczniowego. Rozumie, dlaczego powstańcy styczniowi podjęli walkę partyzancką.	Uczeń opowiada o działaniu państwa podziemnego podczas powstania styczniowego. Jeśli to możliwe, znajduje w swojej okolicy miejsca związane z powstaniem styczniowym i zna jego lokalnych bohaterów.	Uczeń ocenia powstanie styczniowe.
19.	W laboratorium wielkiej uczonej	Uczeń wie, z czego zasłynęła Maria Skłodowska-Curie.	Uczeń wymienia osiągnięcia Marii Skłodowskiej-Curie.	Uczeń wie, kiedy i za co Maria Skłodowska-Curie otrzymała dwukrotnie Nagrodę Nobla.	Uczeń ocenia działalność Marii Skłodowskiej-Curie.	Uczeń zauważa wzrost znaczenia kobiet w rozwoju nauki i kultury w XIX wieku.
20.	Józef Piłsudski i jego żołnierze	Uczeń zna datę rozpoczęcia I wojny światowej. Wie, kto to był Józef Piłsudski.	Uczeń wyjaśnia, dlaczego wojnę z lat 1914–1918 nazywamy światową. Wie, kto to był Roman Dmowski. Wymienia polskie formacje wojskowe walczące podczas I wojny światowej.	Uczeń omawia dwie polskie orientacje polityczne podczas I wojny światowej. Wie, kto to był Józef Haller. Rozumie, dlaczego I wojna światowa była szansą dla Polski na odzyskanie niepodległości.	Uczeń opowiada o początkach niepodległego państwa polskiego.	Uczeń ocenia działania Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego w czasie I wojny światowej.
21.	Miasto z morza	Uczeń wskazuje na mapie Gdynię i COP.	Uczeń opowiada o powstaniu portu i miasta Gdyni. Uczeń wie, kto to był Eugeniusz Kwiatkowski.	Uczeń wie, kto to był Władysław Grabski. Rozumie znaczenie powstania Gdyni i COP dla odrodzonej Polski.	Uczeń wymienia trudności, z którymi Polacy zmagali się po odzyskaniu niepodległości.	Uczeń ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej.

22.	Szare Szeregi	<p>Uczeń wie, co to były obozy koncentracyjne i podaje przykład takiego obozu.</p> <p>Wie, co to były Armia Krajowa i Szare Szeregi.</p> <p>Zna datę rozpoczęcia II wojny światowej.</p>	<p>Uczeń wie, co to były tajne nauczanie i mały sabotaż.</p> <p>Wie, kto to byli „Rudy”, „Alek” i „Zośka”.</p> <p>Opowiada o akcji pod Arsenalem.</p>	<p>Uczeń wie, co to było Polskie Państwo Podziemne.</p> <p>Wymienia i omawia formy represji stosowane przez okupantów względem Polaków oraz sposoby walki Polaków z okupantami.</p>	<p>Uczeń rozumie, dlaczego należy czcić pamięć Polaków prześladowanych podczas II wojny światowej.</p> <p>Jeśli to możliwe, znajduje w swojej okolicy miejsca związane z prześladowaniami ludności polskiej podczas II wojny światowej i zna lokalnych bohaterów tego okresu.</p>	<p>Uczeń wyjaśnia na przykładzie harcerzy z Szarych Szeregów, czy bohaterowie II wojny światowej mogą być wzorem dla współczesnych dzieci i młodzieży.</p>
23.	Żołnierze niezłomni	<p>Uczeń zna datę zakończenia II wojny światowej.</p> <p>Wie, kto to byli Witold Pilecki i Danuta Siedzikówna „Inka”.</p>	<p>Uczeń wie, na czym polegała specyfika władzy komunistów w Polsce.</p> <p>Wie, kto to byli żołnierze niezłomni (wyklęci).</p> <p>Opowiada o dokonaniach Witolda Pileckiego i Danuty Siedzikówny „Inki”.</p>	<p>Uczeń wyjaśnia określenie „żołnierze niezłomni”.</p> <p>Rozumie pojęcia: Urząd Bezpieczeństwa, komuniści, milicja.</p>	<p>Uczeń rozumie, dlaczego należy czcić pamięć żołnierzy niezłomnych.</p>	<p>Uczeń ocenia działania komunistycznych władz w powojennej Polsce.</p>

24.	Bohaterowie Solidarności	Uczeń zna datę roczną powstania Solidarności. Zna bohaterów „Solidarności”, np. Lecha Wałęsę.	Uczeń zna datę wprowadzenia stanu wojennego. Wie, kto to byli Wojciech Jaruzelski i Jerzy Popiełuszko.	Uczeń podaje przyczyny i skutki zawarcia porozumień sierpniowych oraz wprowadzenia stanu wojennego. Dostrzega związek między działalnością „Solidarności” a obaleniem komunizmu w Polsce. Zna datę pierwszych częściowo wolnych wyborów parlamentarnych.	Uczeń rozumie znaczenie powstania „Solidarności” dla historii Polski i Europy.	Uczeń ocenia wprowadzenie stanu wojennego oraz przemiany, które zaszły w Polsce po 4 czerwca 1989 roku.
25.	Papież Polak	Uczeń wie, kto to był Jan Paweł II (Karol Wojtyła).	Uczeń wie, kto to był Stefan Wyszyński. Wie, kiedy wybrano Karola Wojtyłę na papieża. Zna datę pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski. Zna najważniejsze fakty z życia papieża Polaka.	Uczeń opowiada o życiu i działalności Jana Pawła II. Uczeń wie, co to były obchody tysiąclecia chrztu Polski.	Uczeń rozumie rolę i znaczenie Kościoła katolickiego w powojennej Polsce. Rozumie znaczenie pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski.	Uczeń – jeśli to możliwe – znajduje w swojej okolicy (regionie) miejsca związane z Janem Pawłem II.